

Viite: lausuntopyyntöne VN/4507/2021 (20.4.2022)

Maankäyttösektorin ilmastosuunnitelma; liikenne- ja viestintäministeriön lausunto

Liikenne- ja viestintäministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman (MISU) luonnoksesta. Liikenne- ja viestintäministeriö on ollut mukana myös suunnitelmaa valmistelleessa työryhmässä ja kiittää hyvin sujuneesta yhteistyöstä.

Maankäytön ilmastosuunnitelmassa määritetään tavoite sekä toimenpiteet, joilla tavoite saavutetaan. Maankäyttösektorilla toteutettavien lisätoimien tavoiteltu vuosittainen nettovaikutus on vähintään 3 Mt CO₂-ekvivalenttia vuodessa vuoteen 2035 mennessä. Tavoite perustuu hallituksen Vuosaaren ilmastokokouksessa 3.2.2021 julkistamaan tiekarttaan Hiilineutraali Suomi 2035 -tavoitteen saavuttamiseksi.

Suunnitelma kattaa maankäytön muutoksiin, maatalousmaiden hiilidioksidipäästöihin, metsiin ja pitkäikäisiin puutuotteisiin kohdentuvat toimenpiteet sekä useita erilaisia poikkileikkaavia toimenpiteitä. Suunnitelma sisältää kunkin toimenpiteen osalta tiiviin kuvauksen sen toteuttamistavasta, ajoituksesta sekä resursseista. Lisäksi suunnitelma sisältää arvion toimenpiteiden alustavista ilmastovaikutuksesta vuosina 2030 ja 2035 sekä selostuksen kuinka toimenpiteitä ja niiden vaikutuksia seurataan.

Liikenne- ja viestintäministeriö pitää maankäytön ilmastosuunnitelman laatimista tärkeänä osana ilmastopolitiikan kokonaisuutta. Erityisen tärkeä se on vuoden 2035 hiilineutraalius –tavoitteen saavuttamisen kannalta. Mitä suurempana onnistutaan pitämään maaperän ja metsien nielut, sitä pienempiä ovat taakanjako- ja päästökauppasektorilta vaadittavat päästövähennykset ja sitä realistisempaa on aidosti saavuttaa Sanna Marinin hallituksen hiilineutraalius –tavoite vuonna 2035. Liikenne- ja viestintäministeriö haluaa myös nostaa esiin sen positiivisen seikan, että monet maankäyttösektorin päästövähennystoimenpiteistä ovat hyvin kustannustehokkaita esimerkiksi liikenteen päästövähennyksiin verrattuna. Siksi maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman toteuttaminen nyt ehdotetulla tavalla on erinomaisen kannatettavaa.

Maankäytön ilmastosuunnitelma pitää sisällään kaksi myös liikennesektorille kohdentuvaa toimenpidettä. Nämä ovat seuraavat:

7.2.3 Ehkäistään metsänraivausta rakennetuksi maaksi

- Toimenpidekuvaus: Vähennetään metsänraivausta rakennetuksi maaksi alueiden käytön ohjauksen, kaavoituksen sekä

vaikutusarvioinnin kehittämisen avulla. Kehitetään työkalu kaavoittajille maankäytön muutosten ilmastovaikutuksen arvioimiseksi.

7.2.4 Maankäytön muutosmaksu kaikelle maankäytölle tai raivauksen luvanvaraisuus

- Toimenpidekuvaus: Valmistellaan edelleen maankäytön muutosmaksun käyttöönottoa, arvioidaan käyttöön otettujen maankäytön muutosta hidastavien toimien vaikuttavuus (ml. EU:n metsäkatoasetus) sekä arvioinnin pohjalta päätetään maankäytön muutosmaksun käyttöönotosta sekä muista tarvittavista ohjauskeinoista (esim. ilmoitusmenettely tai lupamenettely).

Liikenne- ja viestintäministeriö katsoo, että metsäkadon ennaltaehkäiseminen on tavoitteena tärkeä myös liikennesektorilla ja että toimenpiteet tähän liittyen ovat perusteltuja. Liikenne- ja viestintäministeriö pitää hyvänä sitä, että metsänraivaus voidaan kuitenkin tarpeen vaatiessa myös sallia, jos esimerkiksi jonkin liikennehankkeen yhteydessä se katsotaan muiden hyötyjensä vuoksi välttämättömäksi. Edelleen ministeriö katsoo, että ennen mahdollisen maankäyttömaksun käyttöönottoa tarvitaan lisää tietoa maksun suuruusluokasta ja sen vaikutuksista muun muassa väylänpitoon.

Sabina Lindström
Osastopäällikkö, ylijohdaja

Saara Jääskeläinen
Liikenneneuvos

Liitteet -
Jakelu Työ- ja elinkeinoministeriö

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--